

GÖRBE TÜKÖR

Kánikula a torony alatt.

Azt mondják, hogy az élet napról-napra elviselhetetlenebbé válik. Igaz és pedig sokkal nagyobb mértékben igaz, mint ahogyan gondolják azok, akik mondják. Mert hát a múlt nyáron is nagy volt a hőség, akkor is méregdrága volt minden és akkor is tulajdonos volt az élvezett fixjárandóságunk — de a múlt nyáron volt „anyag”, újságírói szempontból megírni való anyag bőven. Három örök és kimeríthetetlennek látszó téma boldogította a közgazgatási riportmeisztereket, az egyetemet, a színházat és a gázgyárt. Mind a három aktuális volt, az egyetemet ide akarták helyezni, a színházat el akarták adni, a gázgyárat pedig meg akarták váltani. Szóval: mindennapra jutott belőlük egy és a közgazgatási nyugodt lelkiismerettel lubickolhattak a szőke Tisza hűs habjain.

Az idén pedig kétségbeesztő a helyzet a torony alatt. Az uborkaszezon beütött minden hivataloszába. Sehol nem történik semmi. Kétségbeesetten verejtékezik vándorogjuk végig a hivatalokat — eredménytelenül. Bekopogunk a kulturszenátorhoz. Ott áll ingujra vetkőzve asztala mellett és gyöngyháznélű peniculusával saját külön ventilátorát javíztatja. Mellette az asztalnál egy városatya ül és valami sárgult aktából szorgalmasan jegyezget.

— Ehun a sajtó megint, — fogad bele-törődve a kultúrügyek számontartója és a ventilátor összecsomózott drójtját beleilleszti a kapcsolóba. A kerék megindul és az íróasztalról föllebbenek a papírok.

— Ezért köll nekünk annyit fizetni a villanyér — szól a városatya —, mert a tanácsnok u. hűsít.

De a tanácsnok ur meggondolja a dolgot, megállítja a masinát.

— Tyűh! De meleg van. Nincs kérem semmi újság, — szól és kegyelemben elbocsát bennünket.

Reménykedve megyünk át a sóhajok hídján és megállunk a főjegyző ajtaja előtt, amely szinte varázsszóra fölnyilik és utrakézen kilép rajta a nagytata.

— Nem bírom tovább, le köll mönni a zöldbe, — szól halkán és megtörli fényes homlokát. — Újság pedig nincs, de semmi... Most komótosan lebattyogok és szellőztetem magamat.

Alig megy le a lépcsőn:

— Ilyen meleg még nem volt az idén, hallatszik a hátunk mögött. Ó az, a kemény akarású pénzügyi főember, fehér szalmakalapja fáradtan lóg le a szemébe. — Mögyök én is, nem dőzökok máma többet... És a toronyóra helyeslőleg kondítja rá a XI-et.

Elszomorodva állunk meg jó podesztánk elárvult ajtaja előtt. Belül taka itanak. Az ajtó üveglapján ott ékeskedik a Ferenc huszár írása: „A polgármester ur augusztus tizenötig szabadságon van. A hejjettes pogármester ur hejjettesíti ezen időben.”

Lemegyünk hát a „hejjettes” urhoz, aki éppen a nyugdíjasok igazolványállítását fejte be és szemé megpihen a mozdó márványlapjára helyezett különböző saját termésű bormintákon.

— Hát izé, nem gyűtt sömmi a postán, — szól, be sem várva kérdésünket.

Letörve távozunk és mikor kinn vagyunk a sziporkázó tűzporban, riporteri szivünk nagy titokban azt kívánja:

— Oh, bárcsak ledülne a torony, hogy lenne írni való máteria.

Tom.

Korzó-Mozi

Telefon: Igazgatóság 455. Pénztár 1185.

Szerdán és csütörtökön

Hamvazó szerda.

Dráma 5 felvonásban.

A főszerepben: HELLA MOJA.

AZ AFRIKAI VADVIRÁG.

C. N. és A. M. Williamson regénye filmen, 5 felvonásban.

Filmre írta és rendezte: GEORG D. BACKER.

A címszerepben EDITH STOREY

Előadások 6 és 9 órakor.

Terjed a sztrájkmozgalom Szegeden.

Megmozdultak a munkásság és a magántisztviselők szervezetei az általános béremelés érdekében. — Kitört a sztrájk a kendergyárban s várható a szabój és a vas- és fémmunkások sztrájkja. — Békés megegyezést akarnak a magánalkalmazottak.

Mialatt a magas kormányzat ének ágaskodó hajjal, harminchármas és egyéb bizottságokkal keresi a drágaság méregfogát, az alatt a magas kormányzat bölcsességére utalt társadalom forrong, mint a méhkas. A helyzet osztatlanul kezd türehtetlenné válni mindkét oldalról: a munkaadók és az alkalmazottak részéről egyaránt. A körülmények egyenesen visszaszűrőak, egyenesen halálosak. Mert semmi lehetősége a kibontakozásnak: a szociális érzék, a belátás ma már túlhaladott álláspont. A nyomorúság ebben a stádiumában annyit jelent, mint általános csődöt, amelynek nyílt bekövetkezéséig nem vagyunk már messze. Mert a koronát ma már 37.5 centimétert kezdtek jegyezni Zürichben s a rohamos koronariomlás egyformán sújt tökést és munkást. Ezt az általános problémát nem lehetne itt egy helyes és elfogadható konzekvenciáig levezetni. A tények azonban beszélnek s tényekkel bőségesen szolgálhatunk.

Szegeden most harapóztak el intenzívebben a béremelési mozgalmak. A „Szikra” gyufagyár munkásai már a múlt héten, a szegedi kenderfonógyár munkása pedig kedden reggel fél tíz órakor sztrájkba léptek.

A kendergyári sztrájk.

A textil munkások 75 százalékos béremelési kérelemmel fordultak néhány nappal ezelőtt a kendergyár igazgatóságához, amely a kérelmet tulkövetelésnek minősítette. A megindított békéltető tárgyalások sem vezettek eredményre, következésképp kedden reggel fél tíz órakor a munkások otthagyták a munkát. A kendergyári helyzetről a gyár igazgatósága a következő adatokat közölte velünk:

— Nehogy a gyárunkban kitört sztrájk helytelen és egyoldalúan megvilágított hírek kerüljenek a lapokba, röviden tudatjuk a t. szerkesztőségnek, hogy munkásainkkal a legutóbb június 16-án a főkapitány ur előtt folytatott tárgyalás eredményéhez képest lényeges, akkori majdnem teljes követelésüknek megfelelő béremelésben állapodtunk meg, aminek dacára ok néhány nappal ezelőtt, a mai teljes fizetésüknek 75 százalékát kitevő újabb béremelést kértek.

Az alig három hét óta bekövetkezett drágulás munkásainkat csak nagyon kis mértékben érinti, miután változatlanul kapják a kenyérlisztet 2 korona 80 fillérért, főzölisztet 6 korona 20 fillérért, zsírt 50 koronáért, burgonyát 2 korona 40 fillérért, fát 100 koronáért és mivel továbbá az akkordban dolgozó női munkások ma naponta átlag 140 koronát, főnőtt kisegítő munkásnők 94 koronát, főnőtt kezdő munkásnők 82 koronát, 14 éves férfi és női munkások 73 koronát, férfinaszámosok 122.50 koronát, férfi általánymunkások 177.50 koronát keresnek, amely keresetekben a főnti természetbeni szolgáltatások előnye már bennfoglaltatik, de amelyekhez hozzászámítandó még, hogy a családfelek minden családtag után is megkapják a 28 korona értékű természetbeni szolgáltatást. Mindezek figyelembevételével kezdetben 10 százalékos béremelést, tegnap délutáni tárgyalásunk alkalmával pedig a mai teljes fizetések 25 százalékos fölímelését ajánlottuk föl nekik, aminek az lett az eredménye, hogy a tárgyalásaink után megtartott taggyűlésen nemcsak a veünk tárgyalat bizalmiak, de — amit szívesen konstatálunk — a szociáldemokrata párt vezetői is méltányos ajánlatunk elfogadására igyekeztek a munkásokat rábeszélteni.

A már hetek, sőt hónapok óta láthatóan főbiztatott munkások azonban erre nem voltak hajlandók, hanem már a gyűlésen azt határozták el, hogy ok reggel a munkát megkezdik ugyan, de 9 órakor újabb tárgyalásokat kezdenek, amelyek eredménytelensége esetén a munkát beszüntetik.

Reggel 9 órakor kijelentettük, hogy munkaközben nem tárgyalunk, csak munka után, esetleg délelben, amire a munkások beszüntették a munkát. A munkabeszüntetés után már fogadtuk a bizalmiakat, akik kijelentették, hogy az általunk fölajánlott 25 százalékos béremeléssel nem érik be. Erre röviden kijelentettük nekik, hogy ezen túl semmi további koncessziót nem adunk, mire a munkások a gyárban levő rendőrség ellenőrzése mellett nyugodtan elhagyták a gyárat.

A munkásoknál is tájékozódunk álláspontjuk felől és kijelentettük, hogy követeléseikből semmi szín alatt nem engednek, sőt a rendőrség békéltető eljárását sem hajlandók igénybe venni. A rendőrség álláspontja a sztrájk kérdésében egyébként az, hogy miután a sztrájk nem politikai vonatkozású, ahhoz a munkásoknak joguk van s minthogy a sztrájk folyamán zavaró incidensek nem fordultak elő, a rendőrség nem avatkozik a sztrájk ügyébe.

Mint értesülünk a Wimmer-féle kendergyár munkásainak bérmozgalmával párhuzamosan az újszegedi kendergyár munkásai is hasonló követeléssel állottak elő s amennyiben a gyár nem teljesíti a 75 százalékos béremelést, a munkások Újszegeden is sztrájkba lépnek.

Ma délután a Wimmer-gyárban kitört

a vas- és fémmunkások sztrájkja is. A vas- és fémmunkások bérmozgalmak egyébként általános jellegű s kiterjedt újszólván az összes üzemekre. A vas- és fémmunkások követelése 30—50 százalékos béremelés s kedden este a Munkások Otthonban tartott gyűlésükön elhatározták, hogy követeléseik elérése végett szükség esetén általános sztrájkba lépnek. Mint értesülünk azonban, a legtöbb üzemmel, mint például a villamos társasággal és a Winkler féle gőzfűrészgárral is már annyira jutottak a tárgyalások, hogy kilátás van a békés megoldásra.

A szabómunkások

bérmozgalmak még a kezdet kezdetén van ugyan, de a munkások héltagu előkészítő-bizottsága már elkészítette azt a szerződés-tervezetet, amelyet a munkaadókkal el akarnak fogadtatni. Az új bérszerződés szerint az önálló férfiszabómunkások órabére 55.34 korona lenne. A szabómunkások egyébként pénteken tartandó gyűlésükön határozniak követendő eljárásuk felől.

Bérmozgalmat folytatnak a famunkások is, de a legtöbb rokonszenvei érdemi

a magánalkalmazottak mozgalmak, amelynek sorsa folyó hó 15-ikén dől el. A magántisztviselők és a kereskedelmi alkalmazottak ugyanis ezt a terminust jelölték meg a Kereskedők Szövetségének és a többi munkaadók szervezetének a választására, hogy megadják-e a kért fizetésemelést, vagy nem. Utóbbi esetben, mint a magántisztviselők egyesületének egyik vezetőtagja nekünk kijelentette, kénytelenek lennének erősebb eszközökhöz fordulni megélhetésük biztosítása végett. Infomatorkunk kijelentette azt is, hogy a tisztviselők a végső lehetőségig forszírozzák a békés megegyezést.

Leszállították a sör irányárát.

A sörbonyodalmak rövid története.

A néhány héttel ezelőtt hallgatlagosan proklamált sörbojkott, ha nem is vezetett megfelelő eredményre (aminek oka a szenvedélyes sörivők gyenge és egyáltalában nem kitartó szolidaritására vezethető vissza — és a szomszágfokozó kánikulára), hatása teljesen mégsem maradt el. A vakációzó árvizsgáló bizottság összehívott albizottsága ugyanis a fővárosi irányárak alapján hétfőn este megállapította a szegedi irányárakat is.

Ennek az irányármegállapításnak hosszú és tarka előzménye van, aminek rövid fölelevenítését, most hogy lezárultak a sörügy aktái, illőnek tartjuk. A dolog úgy történt, hogy a vendéglősök és raktárosok panaszos beadvánnyal fordultak az árvizsgálókhoz. Nehéz helyzetük ecsetelése után azt kérték, hogy a bizottság állapítson meg méltányos (értd: magasabb) árakat. A bizottság a kérvényt kellő tanulmányozás után elutasította. De az érdekelték ismét jelentkeztek és fölmutattak egy Budapestről érkezett sürgönyt, amely arról szólt, hogy a központi árvizsgálók teljesen fölszabadították a sör forgalmát. A szegedi bizottság meghajolt a távirat előtt és kimondotta, hogy itt is szabad a vásár. A raktárosok és vendéglősök örömkömben százszázalékkal fölemelték a sörárakat. A szenvedélyes sörivők ijedten hátráltak meg e váratlan támadásra és az első napokban hallgatlagosan kimondták a sörbojkottot. Ez a bojkott csak az első meglepetés hatása alatt volt hallgatlagos és később, amikor már hangosan is beszéltek róla, a bojkott teljesen elvesztette bojkott jellegét.

Időközben táviratot kapott a központi az árvizsgáló bizottság és ez a távirat megcáfolta a vendéglősök által fölmutatott fölszabadításról szóló sürgönyt. Nagy kavarodás támadt ezután és a sörérsék arcára vidám derű lopózott, a sörmérőkére pedig vészlérző komolyság. Az árvizsgáló bizottság hallgatott, veszedelmesen hallgatott. A beavatottak azt süttögték, hogy komoly lépésre készül.

Végre elérkezett a tegnapi nap és vele egy újabb távirat, amely közölte a budapesti irányárakat. A sörügyi albizottság még hétfőn este össze is ült valahol és eiszántan ismét megállapította az irányárakat, amelyek ha nem is olyanok, mint a bojkottelőttié, de magasságuk még nem éri el teljesen a szabadforgalmi árakat.

Az új irányárak különben a következők: A vendéglőkben poharan-kint a hétfokos sör 11.50 korona, a 10.5 fokos 15 korona, a 13 fokos 18 korona; korszónkint ugyanilyen sorrendben 18.80, 24.50, 29.60 korona; üvegenkint 24.30, 32.40, 40.50 korona. Az üzletekben üvegenkint valamivel olcsóbb, és pedig 22.50, 30, 37.50 korona. Az árakba már a háromszázalékos forgalmi adót is belekombinálták.

Egyszóval a sörbojkottnak még is volt némi eredménye.

ZSÁK, SINEG, PONYVA
és gazdasági kötélárak a legjutányosabban beszerezhetők
HESSER LAJOS cégnél
Feketesas-utca 24. Telefon 13—57.

— Törtaranyat, ezüstöt, pénzeket legmagasabb áron vesz Tóth órák, Kölcsey-u. 7.